

บาป-บริสุทธิ์

ตอน ตำหนิ

โดย วราภรณ์ เจริญสวัสดิ์

ย้อนต้นกลับมาจนปลายจนขณะนี้ชีวิตข้าพเจ้าก็ยังคงเวียนอยู่กับสองคำนี้ คือ บาป และ บริสุทธิ์

บาป เป็นได้ทั้งคำนามและคำวิเศษณ์ แปลตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) ที่เป็นเล่มนี้เพราะวางอยู่บนโต๊ะไม่ต้องไปหาจากที่ไหน) แปลว่า การกระทำผิดหลักคำสอน หรือข้อห้ามในศาสนาความชั่ว ความมัวหมอง หรือแปลสั้น ๆ ว่าชั่ว

บริสุทธิ์ เป็นคำวิเศษณ์ แปลว่า แท้ไม่มีอะไรเจือปน เข้าข่ายประเภทสะอาดคือ ปราศจากมลทิน ปราศจากความผิด ไม่มีตำหนิ อะไรแนวนี้ แต่ได้โปรดอย่านำมาต่อกัน กรุณา พิมพ์แยกคำ ...เกรงว่า นักศาสนศาสตร์หลายท่านมาอ่านพบเข้าจะบอกว่า ผิดหลักศาสนศาสตร์เพราะ “ความบาปจะเข้าส่วนกับความบริสุทธิ์ของพระเจ้าไม่ได้!” และเมื่อข้าพเจ้าก็ไม่ใช่นักศาสนศาสตร์ก็ตอบไม่ได้ดีกว่าผิดหลักภาษาศาสตร์ด้วยหรือเปล่า! มีความรู้แ่ง ๆ ปลา ๆ แต่เหตุที่หยิบยกหัวข้อนี้มาเขียน ก็เพียงแค่รู้สึกเสียดายความปรารถนาดีของหลาย ๆ คนที่... ไม่ได้ส่งผลดีเสมอไป ด้วยเหตุที่หลาย ๆ ครั้งกลับกลายเป็นความเสียหาย ซึ่งเจ้าตัวไม่ได้เจตนาเช่นนั้นเลยโดยพื้นฐาน เวลาพบสถานการณ์เช่นนี้ ข้าพเจ้าเองมัก ข้าพเจ้าเองมักจะรำพึงกับตัวเองว่า “โธ... บาปบริสุทธิ์” อันนี้สุดแล้วแต่คนอื่นจะคิดเห็นเป็นเช่นไร ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยกับข้าพเจ้า เป็นเพียงแค่อุปมาโวหารจุดประสงค์อยากให้ข้อคิดเรื่องการตำหนิ เพราะนี่เป็นบริสุทธิ์ที่พบมากที่สุดไปอีกหลายเรื่องในแวดวงสังคมที่ท่านและข้าพเจ้าดำเนินชีวิตอยู่เพื่อว่าจะช่วยเหลือท่านได้บ้างหากทว่าท่านถูกตำหนิหรือแม้แต่จะต้องตำหนิใคร

ธรรมชาติของมนุษย์นั้นเป็นคนบาป จึงมีนิสัยบาปไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง (หลายอย่าง) ไม่เลือกหน้าฐานะ หรือเพศ สมกับคำว่า “สิทธิมนุษยชน” แหะท่าน นอกจากมนุษย์จะมองไม่เห็นความผิด ความบาป หรือ ข้อบกพร่องของตนเองแล้ว ยังมีบุคคลที่ถ่อมใจยอมรับความผิดบาป ความบกพร่อง หรือข้อผิดพลาดของตนเองได้ยาก “ท่านคนหน้าชื่อใจคด จงชักไม้ทั้งท่อนออกจากตาของท่านก่อนแล้วท่านจะเห็นได้ถนัด ถึงจะเขี่ยผงออกจากตาพี่น้องของท่านได้” (มัทธิว 7:5) มีข้อพระคัมภีร์อีกหลายข้อที่ยืนยันธรรมชาติบาปเรื่องนี้ของมนุษย์ “ใครมีตาจางอ่านเถิด!”

ดังนั้นถ้าท่านจำเป็นต้องติเตียนหรือว่ากล่าวตักเตือนผู้ใด ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนเสียก่อนว่า “ติเพื่อก่อ” หมายความว่า มีเจตนาจะติเพื่อสร้างสรรค์อยากให้ทั้งงานและคนพัฒนา อยากทำงานร่วมกับเขาไปนาน ๆ การตั้งเป้าหมายเช่นนี้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าแน่นอน เพราะพระองค์มีพระประสงค์จะอวยพรหน้าที่การงานของท่านด้วย ไม่เพียงแต่งานรับใช้ในคริสตจักรเท่านั้นเพื่อมิให้ท่านพลาดไป ในเจตนาดี ๆ

สิ่งที่ท่านควรคำนึงมีดังนี้

“อธิษฐาน” เพื่อคนที่ท่านจะต้องเตือน – ติเสียก่อน ข้อนี้สำคัญที่สุดขอให้พระเจ้าทรงเตรียมใจของเขา เพื่อเขาจะมีใจพร้อมยอมรับฟัง เพราะถ้าไม่ยอมรับก็จะส่งผลเป็นตรงกันข้ามไป คือแทนที่จะรู้ใจมากขึ้นกลับทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่แย่ง รับกันไม่ได้ มองหน้ากันไม่ติด บางรายขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ถึงขนาดจากเรื่องงานกลายเป็นเรื่องส่วนตัวไป เกลียดชังหน้า มือคดไปเลยก็มี แล้วจะทำงานร่วมกันไปได้ได้อย่างไร

ท่านเคยพบปัญหาแบบนี้หรือไม่? และสิ่งที่ควรคำนึงอีกประการก็คืออย่าลืมอธิษฐานเพื่อตัวท่านเองด้วย “...อย่าคิดถือตัวเกินกว่าที่ตนควรจะคิดนั้น แต่จงคิดให้ถ่อมสุ่มสมกับขนาดความเชื่อที่พระเจ้าได้ทรงโปรดประทานแก่ท่าน” (โรม 12:3) เพื่อท่านเองจะไม่ล้าเส้นหรือผลอวดเลยเกิดจากเรื่องที่ควรพูด งานก็คืองาน ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวจริงไหม ยกเว้นกรณีที่เป็นงานด้านรับใช้ในคริสตจักรโดยตรง อันนี้ขอให้อยู่ในดุลพินิจและระมัดระวังเป็นพิเศษ คงหนุุนใจเพียงว่าให้อธิษฐานเพื่อทั้งเขาและเรา ...อย่างไรก็ดีข้าพเจ้ามั่นใจว่า ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนคืออยากติเพื่อก่อ จึงไม่มีอะไรที่อยากสำหรับองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ถ้าเราได้อธิษฐานขอความช่วยเหลือจากพระองค์

“หากว่าพี่น้องของท่านผู้หนึ่งทำผิดบาปต่อท่าน จงไปแจ้งความผิดบาปนั้นแก่เขาสองต่อสองเท่านั้น ถ้าเขาฟังท่าน ท่านจะได้พี่น้องคืนมา” (มัทธิว 18:15) นี่เป็นข้อแนะนำที่สอง พระธรรมข้อนี้ชี้ชัดแล้วว่าท่านควรตำหนิหรือว่ากล่าวตักเตือนกันสองต่อสองต้องไม่ประเจิดประเจ้อและอย่าได้ทำต่อหน้าธารกำนัลเด็ดขาด เหตุผลข้อนี้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพื้นฐานข้างต้นที่ข้าพเจ้าได้เกริ่นไว้คงไม่มีใครอยากถูกตำหนิต่อหน้าคนจำนวนมาก ทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรี รักษาหน้าตาของตนทั้งสิ้นรวมทั้งตัวท่านด้วย

การตำหนิหรือคำทอใครต่อหน้าคนมาก ๆ ก็เท่ากับเป็นการประจานความผิดพลาดของคนคนนั้นให้ผู้อื่นได้รับรู้ ข้อผิดพลาดต่าง ๆ จึงมักจะเริ่มที่จุดนี้เพราะแทนที่ปัญหาจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขเกิดความเข้าใจกัน กลับกลายเป็นความโกรธหรือถึงกับบานปลายไปเป็นทะเลาะวิวาท สร้างปัญหาใหม่ขึ้นมาให้ปวดเศียรเวียนเกล้าไปตาม ๆ กัน สิ่งเหล่านี้ส่งผลทางตรงต่อการทำงานร่วมกัน

และต้องมารับใช้ในคริสตจักรทั้งในปัจจุบันและมีแนวโน้มว่าถ้าไม่ได้รับการแก้ไขก็จะส่งผลกระทบต่ออนาคตด้วย

“จะโกรธก็โกรธได้ แต่อย่าทำบาป อย่าให้ถึงตะวันตกท่านยังโกรธอยู่ และอย่าให้โอกาสแก่มาร” (เอเฟซัส 4:26-27) **ข้อที่สามก็คือ “ความโกรธทำให้ขาดสติ”** ความจริงข้อนี้ทุกท่านทราบดีอยู่แล้ว ความโกรธส่งผลเสียโดยตรงหลายประการทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ด้านร่างกาย เช่น อารมณ์รุนแรง ใครก็เข้าหน้าไม่ติด ถึงเวลาโกรธขึ้นมาจริง ๆ ไม่ต้องถามหาเหตุหรือผล มักใช้คำพูดหรือการกระทำรุนแรงเกินกว่าเหตุแน่นอน “เชื่อขนมกินได้” ท่านว่าไหม (เมื่อโมเสสโกรธ ท่านได้พลาดสิ่งดี ไม่ได้เข้าในแผ่นดินคานาอันทั้ง ๆ ก็ได้สมบุกสมบัน เสด็จความยากลำบากนานับประการในการนำชนชาติอิสราเอลออกจากอียิปต์ ท่านสมควรเป็นคนแรกที่ขี้แพ้เหยียบแผ่นดินแห่งพันธสัญญา แต่ก็มีไฉเช่นนั้น เพราะความโกรธท่านได้ทำผิดต่อพระเจ้า) สรุปว่าท่านไม่ควรตำหนิหรือว่ากล่าวใครตอนอารมณ์เสีย เพราะมีอัตราเสี่ยงสูงต่อการออกนอกศูนย์กลาง ถ้าระงับอารมณ์ไม่ได้อาจบานปลายกลายเป็นเรื่องเป็นราวใหญ่โต

ข้อที่สี่คือ คนที่พัฒนาและเรียนรู้เร็วจะมีบุคลิกที่เด่น คือนอกจากจะถ่อมใจยอมรับฟังผู้อื่นแล้วยังนำไปอธิษฐานขอให้พระเจ้าปรับปรุงแก้ไขตนเองด้วย เราจะเห็นผลเป็นรูปธรรมจากชีวิตที่เติบโตกับพระเจ้า มีผลของพระวิญญาณ (กาลาเทีย 5 :22-23) ไม่มีใครไม่ชอบคนที่ถ่อมใจและมีเหตุผล... น่ารักนะ จะบอกให้ จะว่ากล่าวตักเตือนใครก็ขอให้มีความถ่อมใจ ไม่ถือว่าตัวเองเป็นฝ่ายถูก มีเหตุผลชัดเจน บอกรายละเอียดให้รู้ บอกที่มาที่ไปกันบ้างจะได้เข้าใจกัน และจะดียิ่งขึ้นหากมีข้อเสนอแนะทำให้เขาก้าวเดินไปข้างหน้าได้เร็วขึ้น ไม่มาผิดพลาดในจุดเดิมเดี่ยวจะกลายเป็นคนย้ำคิดย้ำทำ ซึ่งอาจจะพัฒนาไปเป็นอาการทางจิตได้ง่าย ๆ

อย่าลืมว่าข้อแนะนำเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางไม่ทำให้เสียเวลา “เวลาและวารี ฤาจะมีวันคอยใคร” เอาเวลาอันมีค่าไปทำประโยชน์อย่างอื่นจะดีกว่า

ข้อห้า ขอให้คำนึงว่า คนฉลาดจะว่ากล่าวเตือนใครก็มักจะคิดก่อนพูด เคยสังเกตไหมว่าครูที่ท่านเคยประทับใจไม่เพียงสอนเก่งเท่านั้น เวลาสอนมักทำให้ท่านสนุก บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เครียดแล้วได้เนื้อหาวิชาตามจุดประสงค์ ฉันทใดก็นั้น จะเตือนใครก็ต้องมี **เทคนิค** เพื่อให้เขารู้สึกอับอายจนกลายเป็น **ความโกรธ** ต้องทำการทบทวนว่าเราต้องการให้เขายอมรับและรู้สึกถึงความผิดพลาดพร้อมทั้งตระหนักว่า จะไม่ทำให้เกิดความผิดพลาดเช่นนี้อีก ก็เท่ากับบรรลุเป้าหมายเดิมที่วางไว้

ต้องยอมรับจริง ๆ ว่า การตำหนิเตือนไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็ไม่อยากเกินความตั้งใจที่จะทำ ใคร ๆ ก็ไม่อยากถูกตำหนิ เราท่านก็ไม่เว้น... แต่ทำอย่างไรจึงจะทำให้ไปในทางสร้างสรรค์ ดีเพื่อเตือน เตือนให้เกิดสติ นำไปสู่การแก้ไข และหลังจากการตำหนิ แล้วยังมีสันติสุข มีขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน

ด้วยกันต่อไป ตรงนี้สำคัญอยากให้คิดและขอร้องว่าต้องคิดเพื่อตัวท่านเองและหน้าที่การงานที่ท่านรับผิดชอบจะได้รับการอวยพรจากองค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างเต็มขนาด

และข้อคิดสุดท้ายอยากให้คุณเตรียมใจเอาไว้บ้าง ถ้าหากพบว่าได้ถึงขนาดนี้แล้ว รอบคอบ ออกอย่างนี้แล้วยังถูกตำหนิว่า พุดไม่ดี ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน ท่านจึงควรทำใจให้ได้ว่า เป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่ใช่ธรรมดาของมนุษย์ในโลกใบนี้ตอนนี้คงมีอีกข้อแล้วคือเขียนไม่ดีข้าพเจ้าจึงขอออกตัวเสียเลยว่า เขียนบทความนี้เพราะอยากเขียนแบบ “คนเขียนสบายใจ คนอ่านมีความสุข แล้วยังได้เนื้อหาสาระ” ทำนองนี้เป็นลักษณะพุดคุย (สำนวนอาจไม่ชินหูชินตาอ่านไปก็จะชินและชอบไปเอง เพราะข้าพเจ้าเมื่อพวกจอหงวน ขอหลีกเลี่ยงภาษาวิชาการเท่าที่จะเลี่ยงได้) อย่าติตตำหนิภาษาของข้าพเจ้า แต่ขอให้คิดสาระที่เสนอจะประเสริฐกว่า...

“เหตุฉะนั้น มนุษย์เอ๋ย ไม่ว่าท่านจะเป็นใคร เมื่อท่านกล่าวโทษผู้อื่นนั้น ท่านไม่มีข้อแก้ตัวเลย เพราะเมื่อท่านกล่าวโทษผู้อื่น ท่านก็ได้กล่าวโทษตัวเองด้วย เพราะว่าท่านที่กล่าวโทษเขาก็ยังประพฤติอยู่อย่างเดียวกับเขา เรารู้ว่าการที่พระเจ้าทรงพิพากษาลงโทษคนที่ประพฤติเช่นนั้นก็สมควรจริง ๆ” (โรม 2:1-2)